

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS
TARYBA**

NUTARIMAS

**DĖL AKCINĖS BENDROVĖS LIETUVOS PAŠTO PRAŠYMO DĖL NUOSTOLINGOS
UNIVERSALIOSIOS PAŠTO PASLAUGOS KOMPENSAVIMO PAGRĮSTUMO**

2022 m. gruodžio 29 d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos taryba (toliau – Taryba) išnagrinėjo klausimą dėl akcinės bendrovės Lietuvos pašto (toliau – Bendrovė) prašymo dėl nuostolingos universaliosios pašto paslaugos (toliau – UPP) kompensavimo už 2021 m. pagrįstumo (toliau – prašymas).

Taryba n u s t a t ė :

(1) Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – RRT) 2022 m. gegužės 2 d. gavo Bendrovės 2022 m. balandžio 29 d. raštą Nr. 3-2022-01901 „Dėl nuostolingos universaliosios pašto paslaugos kompensavimo“, kurį Bendrovė patikslino 2022 m. gruodžio 8 d. raštu Nr. Nr. 3-2022-05455, pateikdama pakoreguotą UPP nuostolio apskaičiavimo ataskaitą ir nurodydama patikslintą prašomą kompensuoti nuostolių sumą – 5 119 918 Eur (penkis milijonus šimtą devyniolika tūkstančių devynis šimtus aštuoniolika eurų).

(2) RRT, įvertinusi prašymą ir kitą Bendrovės pateiktą informaciją, nustatė, kad:

(3) Nors auditorius pareiškė sąlyginę nuomonę dėl Bendrovės darbo laiko normatyvų nustatymo ir protingumo kriterijų atitinkančios investicijų gražos skaičiavimo, nes dėl darbo laiko normatyvų nustatymo negalėjo įsitikinti, ar užtikrinamas Universaliosios pašto paslaugos teikėjo sąnaudų apskaitos taisyklių, patvirtintų RRT direktoriaus 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 1V-625 „Dėl Universaliosios pašto paslaugos teikėjo sąnaudų apskaitos taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Sąnaudų apskaitos taisyklės) 5.4 papunktyje nurodytas pastovumo principas, vertinimo požiūriu laikytina, kad nustatytos Sąnaudų apskaitos taisyklių neatitiktys nėra reikšmingos, nes Bendrovė, atlikusi protingumo kriterijų atitinkančios investicijų gražos skaičiavimus, UPP veiklai priskyrė mažesnę sąnaudų dalį.

(4) Geografinės vietovės ir jose suteiktų mažmeninių paslaugų, įskaitant UPP, kuri nebūtų teikiama, pajamos ir sąnaudos Bendrovės sąnaudų apskaitos sistemoje nėra išskirtos, kaip to reikalauja Universaliosios pašto paslaugos nuostolių apskaičiavimo taisyklių, patvirtintų RRT direktoriaus 2013 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. 1V-608 „Dėl Universaliosios pašto paslaugos nuostolių apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Nuostolių apskaičiavimo taisyklės) 7 ir 8 punkto nuostatos. Tačiau Bendrovė pajamų ir sąnaudų skaičiavimams atlikti, kaip pirminę skaičiavimų informaciją, naudoja ataskaitinio laikotarpio Bendrovės audituotus finansinius duomenis ir sąnaudų apskaitos sistemoje esančius duomenis, kuriuos vėliau papildomai apdoroja pagal akcinės bendrovės Lietuvos pašto įpareigojimo teikti universaliąją pašto paslaugą nuostolių apskaičiavimo metodiką, todėl laikytina, kad nustatyti Nuostolių apskaičiavimo taisyklių neatitikimai nėra reikšmingi.

(5) Atlikdama UPP nuostolių apskaičiavimą, Bendrovė išskyrė 258 geografines vietoves, atitinkančias Nuostolių apskaičiavimo taisyklių 16 punkte nurodytus geografinės vietovės

reikalavimus. Kaip rodo Bendrovės skaičiavimai, Bendrovė neteiktų UPP (įskaitant visas kitas pašto paslaugas) 18-oje iš 77-ių geografinių vietovių didmiesčiuose, 59-iose iš 73-ių geografinių vietovių savivaldybių centruose, visose 39-iose geografinėse vietovėse, esančiose kituose miestuose, 63-iose iš 69-ių geografinių vietovių kaimuose.

(6) Pagal Nuostolių apskaičiavimo taisyklių 13 punkte nustatytą UPP teikimo nuostolių apskaičiavimo tvarką Bendrovė apskaičiavo, kad UPP teikimo nuostolių suma yra 5 121 767 Eur (penki milijonai šimtas dvidešimt vienas tūkstantis septyni šimtai šešiasdešimt septyni eurai), kurią sumažino 1 849,00 Eur (tūkstančio aštuonių šimtų keturiasdešimt devynių eurų) nematerialia nauda ir rinkos nauda, t. y. iki 5 119 918 Eur (penkių milijonų šimto devyniolikos tūkstančių devynių šimtų aštuoniolikos eurų) prašomos kompensuoti UPP nuostolių sumos. Skaičiuodama nematerialios naudos ir rinkos naudos dydį, Bendrovė įvertino nematerialios ir rinkos naudų rūšis, nurodytas Nuostolių apskaičiavimo taisyklių 30 punkte.

(7) Įvertinus Nuostolingos universaliosios pašto paslaugos kompensavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 10 d. nutarimu Nr. 310 „Dėl nuostolingos universaliosios pašto paslaugos kompensavimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. 236 „Dėl Nuostolingų universaliųjų pašto paslaugų kompensavimo taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“, (toliau – Kompensavimo taisyklės) 19.1 ir 19.2 papunkčiuose nurodytus nepagrįstai didelės finansinės naštos nustatymo kriterijus, nustatyta, kad 2021 m. Bendrovės apskaičiuotų UPP nuostolių ir visų jo gautų pajamų santykis viršijo reikšmingą 5 proc. skirtumą, t. y. siekė 5,2 proc. Taip pat nustatyta, kad 2019–2021 m. reikšmingai sumažėjo Bendrovės pelningumo rodikliai – 2021 m. Bendrovės grynas pelningumas siekė -5,7 proc., o veiklos pelningumas – -5,9 proc. (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Bendrovės pelningumo rodikliai.

Rodiklis	2021 m.	2020 m.	2019 m.	Pokytis procentiniais punktais, 2021–2020 metais	Pokytis procentiniais punktais, 2020–2019 metais
Grynasis pelningumas, proc.	-5,7	1,4	5,1	-7,1	-3,7
Veiklos pelningumas, proc.	-5,9	1,8	5,9	-7,7	-4,1

(8) Įvertinus Kompensavimo taisyklių 19.3 papunktyje nurodytą nepagrįstai didelės finansinės naštos nustatymo kriterijų ir atsižvelgus į Bendrovės ir kitų pašto paslaugų teikėjų pelningumo rodiklius už praėjusius 3 metus (žr. 2 lentelę), matyti, kad Bendrovės grynas pelningumas reikšmingai sumažėjo ir yra gerokai mažesnis už kai kurių aktyviai veikiančių pašto paslaugų teikėjų pelningumo rodiklius.

2 lentelė. Pašto paslaugų teikėjų grynas pelningumas.

Metai	Grynasis pelningumas, proc.					
	Bendrovė	„DPD Lietuva“	„DHL Lietuva“	„Omniva LT“	„Venipak Lietuva“	TNT
2021	-5,7	10,68	1,21	15,05	-0,64	0,1
2020	1,4	9,38	0,97	10,01	0,1	0,81
2019	5,1	5,38	0,3	4,03	-	1,98
2018	4,3	5,87	1,4	1,09	0,05	2,37

(9) Atsižvelgus į Kompensavimo taisyklių 19 punkte nurodytus nepagrįstai didelės finansinės naštos nustatymo kriterijus ir jų įvertinimą, taip pat į tai, kad bendras 2021 m. UPP teikimo veiklos rezultatas buvo nuostolis – 916 977 Eur (devyni šimtai šešiolika tūkstančių devyni šimtai septyniasdešimt septyni eurai) – laikytina, kad dėl UPP teikimo Bendrovės 2021 m. patirti nuostoliai sudarė jai nepagrįstai didelę finansinę naštą.

(10) Papildomai pažymėtina, kad, pagal Lietuvos Respublikos pašto įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 4 punktą, Bendrovė privalo vykdyti UPP kokybės reikalavimus. RRT nustatė, kad Bendrovės 2021 m. teikiamų UPP kokybės rodikliai buvo vidutiniškai 22,4 procentiniais punktais mažesni, nei nustatyti kokybės reikalavimai, t. y. Bendrovė nevykdė Universaliosios pašto paslaugos kokybės reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2013 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 3-128 „Dėl Universaliosios pašto paslaugos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – kokybės aprašas), 9 punkte nustatytų kokybės reikalavimų, todėl RRT vertina Bendrovės pateiktus paaiškinimus dėl priežasčių, lėmusių minėtų UPP kokybės reikalavimų nevykdymą.

Taryba konstatuoja:

(11) Vadovaujantis Kompensavimo taisyklių 6 punktu, Bendrovė turi teisę pateikti prašymą kompensuoti UPP nuostolius, jeigu tvarkė sąnaudų apskaitą pagal Sąnaudų apskaitos taisyklių reikalavimus, įvertino ir nustatė pagal Nuostolių apskaičiavimo taisykles, kad įpareigojimo teikti UPP vykdymas buvo nuostolingas, ir įpareigojimo teikti UPP nuostoliai sudarė nepagrįstai didelę finansinę naštą. RRT, vertindama, ar prašymas pagrįstas, rėmėsi Kompensavimo taisyklių 6 punkte nustatytais kriterijais, t. y. nagrinėjo, ar prašymas bei kita Bendrovės pateikta susijusi informacija atitinka Sąnaudų apskaitos taisyklių, Nuostolių apskaičiavimo taisyklių ir Kompensavimo taisyklių reikalavimus.

(12) RRT, įvertinusi prašymą ir kitą Bendrovės pateiktą informaciją, duomenų ir skaičiavimų pagrįstumą bei jų atitiktį Sąnaudų apskaitos taisyklėse, Nuostolių apskaičiavimo taisyklėse ir Kompensavimo taisyklėse nustatytiems reikalavimams, reikšmingų neatitikimų nenustatė, todėl konstatuotina, kad prašymas pagrįstas.

(13) Atsižvelgiant į tai, kad Bendrovė 2021 m. nevykdė kokybės apraše nustatytų UPP kokybės reikalavimų, papildomai svarstytinas klausimas dėl Bendrovės pašto tinklo charakteristikų ir (ar) UPP kokybės reikalavimų keitimo.

Vadovaudamasi Nuostolingos universaliosios pašto paslaugos kompensavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 10 d. nutarimu Nr. 310 „Dėl nuostolingos universaliosios pašto paslaugos kompensavimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. 236 „Dėl nuostolingų universaliųjų pašto paslaugų kompensavimo taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“, 14.1 papunkčiu,

Taryba n u t a r i a:

Pripažinti, kad akcinės bendrovės Lietuvos pašto pateiktas prašymas kompensuoti dėl nuostolingos universaliosios pašto paslaugos teikimo už 2021 m. patirtų 5 119 918 Eur (penkių milijonų šimto devyniolikos tūkstančių devynių šimtų aštuoniolikos eurų) nuostolių sumą yra pagrįstas.

Šis nutarimas per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Tarybos pirmininkė

Jūratė Šovienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba 121442211, Mortos g. 14, LT-03219 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL AKCINĖS BENDROVĖS LIETUVOS PAŠTO PRAŠYMO DĖL NUOSTOLINGOS UNIVERSALIOSIOS PAŠTO PASLAUGOS KOMPENSAVIMO PAGRĮSTUMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-12-30 Nr. TN-50
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jūratė Šovienė, Tarybos pirmininkė
Sertifikatas išduotas	JŪRATĖ ŠOVIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-12-29 17:46:45 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-12-29 17:47:05 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-05-20 13:42:30 – 2027-05-19 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, į.k.121442211 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-10-12 08:20:51 iki 2025-10-11 08:20:51
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.59
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-12-30 08:26:30)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-12-30 08:26:30 Dokumentų valdymo sistema Avilys